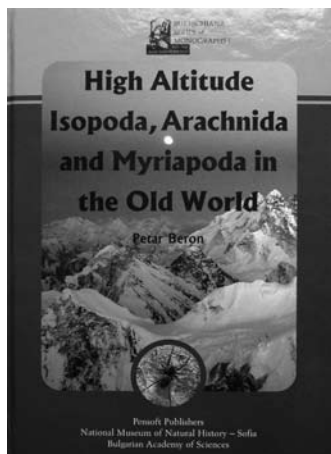

Монография за високопланинските сухоземни ненасекомни членестоноги на Стария свят от Петър Берон

Алекси ПОПОВ

BERON P. 2008. High-altitude Isopoda, Arachnida and Myriapoda in the Old World. – Bureschiana, 1: 556 pp.

Първият том от Bureschiana, новата поредица на Националния природонаучен музей, е посветен на групите Isopoda (мокрици), Arachnida (паякообразни) и Myriapoda (многоножки) във високите планини на Европа, Африка и Азия. Интересът на д-р Петър Берон към високопланинската фауна е фокусиран още преди повече от 40 години. Той е наблюдавал и събирал такава фауна в повечето от разглежданите в монографията планини. Това му дава основание да се залови със задача, която на пръв поглед изглежда непосилна.

Авторът изяснява, сравнява и анализира състава, вертикалното разпространение, произхода, формирането и зоогеографията на тази фауна. За долна граница на високопланинската зона той приема 2200 m, а на истинската орофитна зона – 3500 m. Любопитно е до каква височина се срещат представители на

разглежданите групи животни (в скоби са посочени определените до вид): паяците до 6700 m (6100 m), акарите до 6100 m (5800 m), сенокосците до 5700 m (5600 m), стеножките до 5700 m (5545 m). Наред с историята на проучването и основните експедиции д-р П. Берон обсъжда разликата във височинните пояси в изследваната територия.

Изходният материал в монографията обхваща обзора на таксоните поотделно за всяка планинска система и списъка на видовете по систематични групи със съответните планини или страни и височини. Въз основа на тези данни е съставена синтетичната част на книгата. Групите членестоноги са анализирани по райони с посочване на сходствата и разликите във фауните на различните планини. Д-р П. Берон въвежда и новия термин таксоградиент като степен на намаляване на броя на таксоните с надморската височина. Анализирани са и ендемизмът и наличието на реликти по отделните планини, като е обърнато особено внимание на хипсоендемитите, обитаващи само зоната над 2000 m в съответната планина. Читателят е улеснен и от подробната библиография на разглежданите групи високопланински членестоноги.

В тази книга, основаваща се на огромен по обем материал, могат да се открият и някои пропуски. Като максимална надморска височина на срещане на подразред Oribatida (стр. 337 и графиката на стр. 246-247) неправилно е посочена 6100 m. Както се вижда от списъците и графиките на стр. 337-357 максималната височина за тази група е 5800 m. В таблиците за таксоградиента (стр. 435) от общо 24 коефициента за видовете и родовете 8 са погрешно изчислени, като те се отнасят за всичките три разглеждани групи (Isopoda, Pseudoscorpiones, Opiliones) и за всичките четири височинни пояса.

С излизането от печат на първия том на Bureschiana всичките четири печатни поредици на ННПМ се издават от Pensoft, едно от водещите в света издателства в областта на биоразнообразието. Очакваме предлагането на нови монографии в поредицата, посветена на акад. Иван Бурещ, основоположник на съвременната зоология в България.